

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojencev.

Dr. K. Dobida:

Kongres Mednarodne uradniške federacije v Ženevi.

(Dalje.)

O odnošajih javnega uradništva do amsterdamske strokovne internacionale je govoril generalni tajnik g. Sassenbach. Poudarjal je načelno interesno skupnost vsega duševnega in ročnega delavstva in izrazil nado, da se bo M. U. F. krepkeje naslonila na strokovno internacionalno unijo v Amsterdamu, ki bo z vsemi močmi podpirala koristi javnega uradništva. Resolucijo v tem smislu, katero je predlagal predsednik g. Laurent, je kongres soglasno in z velikim odobravanjem sprejel.

Ker so bili udeleženci kongresa uradno povabljeni k slavnostnemu pozdravu v občinski zbornici, so bile seje prekinjene. Ob 11. uri je nato sprejel predsednik ženevskega upravnega sveta (mestni župan) g. Uhler delegate v občinskem dvorcu Palais Eynard. Po prisrčnem pozdravnem nagovoru ženevskega župana se je za dobrovoljico zahvalil g. Charles Laurent. Nato je ženevska občina v sijajnem parku pred dvorcem, kjer je bil postavljen okusen in bogat buffet, pogostila zborovalce.

Popoldan je bil določen za uradniški poset palače Društva narodov, kjer je sprejel kongresiste tajnik v političnem oddelku D. N., gospod Ganzoni. V daljšem govoru je imenovan pojasnil postanek tega velevažnega meddržavnega telesa, ki se je mogel razviti samo na tradicionalno mednarodnih ženevskih tleh. Samo ta pristni »ženevski duh« more društvu narodov zagotoviti tudi za prihodnost uspešno delovanje. Apelarjal je na kongresiste, naj doma kot najvplivnejši in najvidnejši predstavniki narodov delujejo po vseh svojih močeh za okrepitev in razširjenje pravega duha mednarodne strpnosti, skupnosti in solidarnosti.

Nato je tajnik časnikaškega oddelka g. Wertheimer, raztolmačil posetnikom ustroj Društva narodov. Opozoril jih je, da služi velika dvorana, v kateri se je vršil sprejem delegatov M. U. F., za sodne razprave, v katerih odloča svet Društva narodov o sporih med posameznimi državami. V tej zgodovinski dvorani so razpravljali in tudi mirno poravnali konflikte med Grčijo in Bulgarsko, med Italijo in Turčijo itd. Očrtal je organizacijo D. N., ki je nekako slična politični organizaciji posameznih držav. Nato so si kongresisti ogledali ogromno poslopje (bivši Hôtel National), ki je pa za armado nad 500 uradnikov D. N., ki vrše svojo službo v raznih oddelkih, generalnega tajništva tega svetovnega ministrstva, postalo že premajhno. Zato prično že letošnjo jesen z zgradbo novega reprezentativnega in dovolj velikega poslopja, ki bo stalo v neposredni bližini sedanjegega. — Našim delegatom je bil z ljubeznivimi informacijami na razpolago sekretar D. N., slovenski rojak g. Vladimir Miselj.

Iz palače Društva narodov so odšli delegati v ogromno moderno poslopje Mednarodnega urada dela, kamor so bili vsi udeleženci kongresa službeno povabljeni. Tam jih je pozdravil načelnik sekcije za uradniška vprašanja, g. Ritter v imenu odsotnega direktorja g. Alberta Thomasa. V daljših izvajanjih je govoril pojasnil postanek, organizacijo in dosežene uspehe M. U. D., ki šteje danes okrog 50 držav — člane iz vseh delov sveta. S svojim iniciativnim delovanjem na socialnem polju je M. U. D. postal mednarodno uvaževan avtoritativni faktor, ki nudi vsemu delavskemu stanu svetla moralno podporo in dejanske koristi. Kot tak je zanesljivo poročilo skladnega sožitja delodajalskega in delavskega stanu, obenem pa tudi garancija vsestranskega, zahtevam moderne dobe odgovarjajočega napredka socialnih ustanov vseh držav. M. U. D. pa ne omejuje svojega delovanja zgolj na ročno delavstvo, temveč z enakim interesom zasleduje tudi položaj duševnega delavstva, zasebnega in javnega, ter mu skuša izboljšati eksistenčne pogoje v pravnem in gmočnem oziru. Zbira statistične podatke, prireja ankete o vseh vprašanjih, katera zadevajo javno uslužbenstvo, ter s svojim moralnim vplivom skuša pri vladah posameznih držav doseči odpravo nedostatkov in uvedbo potrebnih socialnih mer.

Udeleženci kongresa so si nato ogledali krasno notranjost prostornega poslopja, katero so včlanjene države okrasile z najlepšimi izdelki svoje umetnostne obrti in industrije. Vtis, ki ga je ta velepomembna mednarodna socialna ustanova zapustila v obiskovalcih, je upravičeno ogromen.

Zvečer se je v elegantnih, a vendar intimnih prostorih Internacionalnega kluba vršil slavnostni banket. Udeležilo se je te svečane večerje približno 150 delegatov in zastopnikov oblastev ter odposlancev raznih mednarodnih združenj in ustanov. Na banketu so govorili zastopniki uradniških organizacij iz Poljske, Češkoslovaške, Francije, Holandske, Švice, Nemčije in Avstrije.

Po uradniškem delu banketa se je razvila animirana zabava, katero so posamezni govorniki s svojimi napitnicami uradniški internacionalisti še povečali. Nato je sledilo nekaj glasbenih točk, katere so improvizirali posamezni delegati. Posebno odobravanje je žel za krasno srbsko narodno pesem »Moj dilbere«, g. dr. V. Benković iz Zagreba, ki jo je zapel zares tako dovršeno, da je popolnoma zaslužil vsesplošno navdušeno pohvalo.

Tretji dan kongresa, dne 8. avgusta, je bil najvažnejši. Razpravam je predsedoval nemški delegat g. Falkenberg. Na dnevnem redu je bila poleg raznih referatov še volitev funkcij naravnih Mednarodne uradniške federacije in določitev prihodnjega kongresnega mesta.

Kot prvi poročevalec je bil napovedan generalni direktor Mednarodnega urada dela, bivši minister g. Albert Thomas, velik prijatelj Jugoslavije. Ker je pa moral g. Thomas, ki je član stalnega mednarodnega sodišča v Haagu, nenadoma odpotovati na zasedanje v Haag, je njegov referat prebral tajnik MUD, g. Henri Fues.

Imenovani gospod je najprej prečital pismo, v katerem je zadržani g. Thomas opravičil svojo odsotnost, in z iskrenim pozdravom želel kongresu mnogo uspeha. Referat »Razvoj uradniškega problema v raznih državah« je razmotrival problem razmerja državnega uradništva napram poedinim državam. Na podlagi statističnih podatkov ugotavlja g. Thomas, da se je število uradništva v vseh državah po vojni znatno pomnožilo. Povod za to je dal razširjeni delokrog državne uprave, ki se je raztegnila na mnoga polja, posebno socialno-političnega značaja, katerih prej države niso smatrale za

predmet svoje upravne delavnosti. Pomnožitev uradništva je naložila državi novo in težka bremena, katerih premnoge, po vojni izčrpane države sprva niso zmogle. Zaradi nezadovoljivega gmočnega stanja je uradništvo posebno živahno čutilo potrebo zdru-

ževanja, ki je bilo pred vojno, ko so bile materialne prilike državnega uradništva mnogo povoljnejše, komaj v prvih povojih. Tako je postanek in razvoj uradniških združenj lahko umljiv.

(Konec prih.)

Težnje tovarišev poštne uslužbenecv.

Na XII. poštne kongresu Saveza p. t. t. uslužbenecv dne 12. julija 1930. v Sarajevu je bila sprejeta naslednja resolucija:

1. Da se za p. t. t. stroko obnovi ministrstvo pošte in telegrafa ali da se p. t. t. stroka formira v oblasti ministrstva za gradnje kot posebna ustanova s svojo posebno upravo.
2. Da se otvorijo stalne p. t. t. in tehniško-mehaniške šole pri vseh direkcijah in ena prometna akademija za višjo strokovno izobrazitev.
3. Da se da stroki poseben zakon za stroko in osebje ob sodelovanju organizacije.
4. Da se p. t. t. ustanove in njih organi deli nikakor in za nobeno ceno ne dajo v privatne roke.
5. Da se čim prej donese izprememba zakona s pogledom na druge stroke.
6. Da se ženski zvaniki in služitelji, ki imajo kvalifikacijo za tretjo kategorijo, prevedejo v to kategorijo.
7. Da se vsem uslužbencem, ki imajo po zakonu pravico, podeli višja skupina, a to po letih, ki se priznavajo za stopnje osnovne plače.
8. Da se stanarine regulirajo po stvarni draginji.
9. Da se tudi uradnikom II. in III. kategorije ter zvanikom in služiteljem dajo specialne doklade, kakor so jih dobili uradniki I. kategorije.
10. Da se odbita članarina za nabavljalo zadruge vrne uslužbencem v smislu tolmačenja Državnega sveta.
11. Da se uradniško osebje p. t. t. stroke uniformira na način kakor je železniško in carinsko, s pravico nošenja uniforme v službi in izven nje ter proti letni dokladi za obleko.
12. Da se da ženam državnih uslužbenecv, katere so v državni službi, polna osebna doklada.
13. Da se uvrste v prvi draginjski razred še mesta: Bitolj, Dubrovnik I in 2, Kotor, Maribor, Osijek, Sombor, Subotica, Šibenik in Veliki Bečkerek.
14. Da se službena doba glede na težko in naporno službo zniža za administrativno osebje na 30 let, a za prometno-terensko osebje na 25 let.

ekspozeju

za g. ministra za gradbe z naslednjimi 22 točkami:

1. Da se omogoči vsem uslužbencem p. t. t. stroke II. in III. kategorije ter zvanikom in služiteljem prehod v višjo kategorijo.
2. Da se povišajo nočnine pri poštah, telegrafih in telefonih ter ambulantnem osebju po draginjskih razmerah.
3. Da se dajejo uslužbencem, ki potujejo z ambulantnimi poštami, dnevnice po uredbi za potne in selitvene stroške.
4. Da se prizna uslužbencem, ki vrše poleg redne službe še izredno dolžnost, izredna doklada.
5. Da se omogoči sodelovanje organizacije na pristojnih mestih ob priliki razpravljanja strokovnih vprašanj.
6. Da se taniema po hranilnem in čekovnem prometu, ki jo uživa osebje poštne hranilnice, izplačuje delovnemu osebju na poštah, kateremu tudi stvar-

no pripada, ker največji del posla in vsa odgovornost pada na pošto.

7. Da se p. t. t. uradniki, kateri imajo 10 let službe, a delajo 2 leti v direkcijah, prevedejo na zvanja direkcijskih uradnikov po naravi posla.

8. Da se analogno prvi kategoriji uradnikov uredi položaji in zvanja uradnikov druge in tretje kategorije. Za drugo kategorijo: p. t. inspektor, računski inspektor, upravnik, višji kontrolor, glavni referent, kontrolor, referent, revizor, p. t. uradnik, tehnični uradnik in p. t. pripravnik. A za tretjo kategorijo: arhivski uradnik, p. t. manipulativni uradnik, praktični tehničar, nadzornica telefona, telefonistka, skladiščnik p. t. pripravnik III. kategorije.

9. Da se uvede popolni nedeljski počitek v blagajniškem poslovanju tudi za vse uslužbenecv, ki vrše dostavo.

10. Da se s čl. 306. finančnega zakona degradiranim zvanikom in služiteljem ob priliki prevedbe po novem zakonu vračunajo vsa leta dnevničarske službe v efektivno državno službo.

11. Da se pri izpremembi zakona ima v vidu odsluženje kadrškega roka tako, da uslužbencem p. t. t. stroke ni treba dajati ostavke in da se jim ob povratku od vojakov osigura isti položaj.

12. Da se čl. 100. sedanjega uradniškega zakona pretolmači, da smeta mož in žena službovati v istem kraju, tako, kakor je to pri železničarjih in učiteljih.

13. Da se čim prej izdela pravilnik za bolniško-posmrtni fond, v katerem morajo biti včlanjeni vsi p. t. t. uslužbenecv, z državno podporo in nadzorstvom pristojnega ministrstva.

14. Da se z zakonom zajamčeni letni dopusti odobravajo, ker zahteva to naporna p. t. t. služba.

15. Da se zvanikom in služiteljem redno podeljuje službena obleka in obutev, a to boljše kakovosti in po meri, da se jim dajo dežni plašči, katerih že davno ne dobivajo, in pa k letni obleki po en par lahkih čevljev, ker so zimski pretežki za poletje.

16. Da se uslužbencem v krajih, ki so znani kot nezdрави in malarični, omogoči brezplačno zdravljenje v zdraviliščih ter da se uslužbencem, ki ne morejo vzdržati v malaričnih krajih, omogoči premestitev v bolj zdrave kraje.

17. Da se zgrade higienske zgradbe za p. t. t. ustanove in stanovanja za p. t. t. osebje v vseh centrih naše države.

18. Da se prepreči favoriziranje posameznih uslužbenecv istega zvanja in položaja ter da bo njihovo delo in strokovna sposobnost izključno merilo za napredovanje.

19. Da se upokojenci v pogledu njihovih prejemkov izenačijo.

20. Da se čim prej donese pravilnik o državnih pogodbenih poštah ter odobri njihov pravilnik o obveznem včlanjenju v pokojninski fond.

21. Da se pogodbenim poštarjem prizna v smislu čl. 3. pravilnika o znizani vožnji na železnicah kakor državnim uslužbencem, 50% popusta na ceni.

22. Da se mehanikom III. kategorije omogoči po 12 letih službe prehod v II. kategorijo.

—ik:

Povračevanje selitvenih stroškov.

(Konec.)

Obrazec potnega računa.

Uradnik A. B. I. kategorije 6. skupine je v družbi kolege C. D. potoval po nalogu kr. uprave dravske banovine iz Ljubljane preko Pragerskega, Čakovca, Dolnje Lendave, vasi X. v vas Z. Pot Lendava — X. je kilometrsko premerjena, pot X. — Z. pa ne. Račun naj se sestavi tako-le:

Račun

stroškov A. B. (službeni naslov), I. kategorije 6. skupine, ki je potoval na podlagi odloka kr. uprave dravske banovine št. ... od 1930. v Z. radi

Sopotnik: C. D.

Tek. št.	Dan	Ura	Tekst	km	Zaračunje-	Od-	Opomba
					no	merje-	
					Din	Din	
1	8./6.	13.19	Prenos prtljage s stanovanja na kolodvor (stajališče poštnega avta)		20	—	
2			Detto s kolodvora v vagon (stajališča v avto)		5	—	
3		13.49	Potniški vlak Ljubljana — Čakovec 1/2 II. razreda		69	—	Ad 4 in 5:
4		17.23	Prenos prtljage v Pragerskem iz vagona na peron in obratno		10	—	Kompozicija za Čakovec in Lendavo ni bila pripravljena za direktni prestop
5		19.17	Detto v Čakovcu		10	—	
6		19.32	Meš. vlak Čakovec — Dolnja Lendava 1/2 III. razreda		4	50	
7		20.38	Prenos prtljage iz vagona v Dolnji Lendavi		5	—	
8			Voz iz Dol. Lendave v X.	13.7			Ad 9:
9		22.00	Pešpot iz X preko K. v Z. 2 1/2 ure à 5 km glasom priloge	12.5			Bližnjica.
Komisijoniranje v Z.							
10	10./6.	5.30	Pešpot v X.	12.5			
11		8.00	Voz v D. Lendavo na kolodvor	13.7			
12			Prenos prtljage v vagon v D. Lendavi		5	—	
13		10.15	Mešani vlak D. Lendava — Čakovec 1/2 III. razreda		4	50	Ad 14 in 16:
14		11.25	Prenos prtljage v Čakovcu iz vagona na peron in obratno		10	—	Kakor ad 4 in 5.
15		13.18	Brzovlak Čakovec — Ljubljana 1/2 II. r.	102	50		
16		14.08	Prenos prtljage v Pragerskem iz vagona na peron in obratno		10	—	
17		17.22	Iznos prtljage iz vagona v Ljubljani		5	—	
18			do stanovanja		20	—	
		17.52	Konec potovanja.				
19			Pristojbina za telefonski pogovor v D. Lendavi glasom potrdila		25	—	
20			Dnevnice: 2 1/2 po à Din 110 —		275	—	
21			Kilometrini à Din 3 — od zaokrožene vsote	53.0	159	—	
Skupaj					739	50	
z besedami:							
Na račun sem prejel na podlagi nakazila Kr. uprave dravske banovine št. ... od .../.../1930					500	—	
moja terjatev znaša torej še					239	50	

Priloge:

- Službeni nalog.
- Potrdilo teh. oddelka o pravilnosti razdalje D. Lendava — X.
- Potrdilo občine Z. o porabi časa za pot od X. do Z.
- Potrdilo poštnege urada v Dol. Lendavi o plačilu pristojbine za tel. razgovor.

V Ljubljani, 11. junija 1930.

A. B. (službeni naslov)
II. kat., 6. skupine.

Da se je potovanje v resnici izvršilo, da je porabljeni čas primeren in da so vsi v računu navedeni podatki resnični in točni, jamči

L. S. E. F.

(službeni naslov).

V Ljubljani, 11. junija 1930.

Obrazec selitvenega računa.

A. B., upravnik osnovne šole II. kat., 1. skupine, je premeščen po službeni potrebi iz Ljubljane v kraj X. Prepotovati ima torej progo, označeno v prejšnjem obrazcu. Račun naj sestavi tako-le:

Rudolf Dostal:

Pod jasnim in oblačnim nebom italijanskim.

(Konec.)

In že spet sedim v železniškem vozu. Prijetno je potovanje v družbi, je pa tudi prijetno potovati takole sam. Greš, kamor hočeš, mudiš se povsod, kakor dolgo se hočeš. Le nekaj pogrešaš: izmenjavanja misli, razgovora o tem, kar vidiš in opažaš. Danes pa nisem sam, dva Slovenci sediva v posebnem kupeju. Pri odhodu iz Milana sem stal na peronu in baš gledal proti vlak, v kateri vagon bi vstopil. Pa pristopi tujec in me vpraša po naše, mar nisem Ljubljčan. Bil je na potu v Pariz. Do Turina, ki je moj končni cilj, potujeva skupaj. Vesel sem rojaka. S seboj ima slovenske liste, celo od prejšnjega dneva. Opolnoči je odpotoval iz Ljubljane in že ob treh popoldne sva se sestala v Milanu. Pa še nekaj ima. Iz prtljage izmota steklenico in ponudi čašo domačega slovenskega vina. Prijetno mi je pri srečanju s slovenski družbi. Saj se mi zdi, da je minila že cela večnost, odkar sem čul zadnjo domačo besedo pa je tega komaj deset dni.

Vozimo se čez širna riževa polja, umetno kanalizirana in preplavljena. Delavci, večinoma ženske, stoje izpodrečane in plevajo riž. Težko, nezdravo delo! Koliko boleznih mora povzročiti! Vozimo se mimo milanske oddajne radio-postaje. Za nekaj minut se ustavimo v Novari. Pred mestom pa premostimo Ticino, ki ima kakor gornjeitalijanski hudourniki sploh zelo široko peščeno strugo. Od Vercelli naprej se bliža železnica Padu. Na desnem bregu se začne dvigati nizko pogorje, ki me močno spominja na naše Slovenske gorice. Zdi se mi, kakor bi se vozil po Ptujskem polju. Že se uveljavlja bližnja velikega mesta. Delavska predmestja, tovarne, industrijska podjetja. S hriba na levi še pozdravlja Monte Superga, veličastna cerkev s samostanom. In že se vozimo na periferiji mesta v velikem loku naokoli ter obstanemo na centralni postaji prav sredi Turina.

Prvo, kar občutim, je to, da vsrkavam čist, svež alpski zrak. Nahajam se pač v vznožju Alp, prav v njih neposredni bližini. Na centralni postaji in že poprej sem opazil elektrifikacijo železnice. Od Turina naprej proti fran-

Račun

selitvenih stroškov A. B., upravnika osnovne šole II. kat., 1. skupine, ki je bil z dekretom ministrstva prosvete O. N. br. od 1930. premeščen po službeni potrebi iz Ljubljane v X.

Tek. št.	Dan	Ura	Tekst	km	Zaračunje-	Od-	Opomba
					no	merje-	
					Din	Din	
1	8./6.	13.19	Osebnih izdatki do kolodvora		120	—	
2	8./6.	13.49	Potniški vlak Ljubljana — Čakovec II. razred, in sicer po 1/2 karte za polagatelja in hčerko M., rojeno 8./4. 1925, cela karta za soprogo A., sina B., rojenega 10./5. 1915, C., 16./4. 1908, D., 2./6. 1905, vsega 5 celih kart po Din 133 —		690	—	
3	8./6.	19.32	Meš. vlak Čakovec — Dolnja Lendava III. razred 5 × Din 9 —		45	—	
4	8./6.	20.38	Voz iz Dol. Lendave v X.	13.7			
5		23.43	Pešpot iz X. preko K. v Z. 2 1/2 uri à 5 km	12.5			
6	9./6.	2.30	Prihod v Z.				
Stroški za odpremo pohoštva:							
Tovarnina glasom tov. lista:							
brutto 4100 kg . . . Din 1476 —							
tara (pohišten voz) glasom potrdila javne tehtnice in potrdila železnice 1300 kg . . . 468 —							
torej netto 2800 kg 1008 —							
Prevoz z vozom iz Dol. Lendave v X. km 13.70							
iz X preko L. v Z. 17.00							
skupaj zaokroženo . . . km 31.00							
in sicer							
za prvih 5 km . . . Din 760 —							
26 km à Din 28 — . . . 728 —							
1488 —							
9			Pakovanje itd. 2800 kg à Din 0.36*		1003	—	
10			Prevoz osebne prtljage po železnici glasom prtljažnega lista v faktični teži 190 kg, zaračunjen z maks. težo 150 kg po posebnem potrdilu železnice 70 —				
11			Kilometrini à Din 10 — od zaokrožene vsote km**	26	260	—	
12			Dnevnice za polagatelja (100 %) in družino 5 članov (5 × 25% = 125%), vsega 225 % à Din 110 —		247	50	
Skupaj					4936	50	
z besedami:							

Opombe k tabeli:

* Mešana selitev. Če bi se selitev izvršila samo z železnico, bi znašala pristojbina po 0.90 Din od 1 kg.

** Ulomki izpod 1 km se pri potih, ki se merijo na ure hoje, ne upoštevajo.

Priloge:

- Potrdilo teh. oddelka o pravilnosti zaračunjenih razdalj od Dolje Lendave do X. in od X. preko L. v Z.
- Potrdilo občine o porabi časa za pot iz X. preko K. v Z. in neuporabnosti te poti za promet z vozovi.
- Listek javne tehtnice o tehtanju praznega pohištenega voza.
- Potrdilo železnice o tovarnini za težo 2800 kg od Ljubljane do Dol. Lendave.
- Tovorni list.
- Žel. prtljažni list.
- Potrdilo železnice o prtljažnini za 150 kg teže.
- Potrdilo šolske oblasti, da sin C. redno obiskuje šolo.

9. Zdravniško spričevalo, da je sin D. vsled nesposoben, da bi se sam vzdrževal.

V Z. 10. VI. 1930.

A. B., upravnik osnovne šole II. kat., 1. skupine.

Da se je selitev resnično izvršila, da je porabljeni čas primeren, da so podatki o družini ter vse ostale navedbe in postavke v računu resnične in točne, jamči:

A. B.,

upravnik osnovne šole.

Sklep.

S tem bi bila materija o povračilu potnih in selitvenih stroškov v glavnem obdelana. Če bi posameznim naročnikom kak pasus ne bil jasen, sem rade volje pripravljen po uredništvu dati pojasnila. Ravno tako bom v bodoče vse event. novele odnosno tolmačenja k uredbi objavljati v listu, da bodo naročniki te članke lahko izpopolnjevali.

coski meji in dol proti morju do Genove vozijo samo električne lokomotive.

Ni mogoče evropskega mesta, ki bi bilo bolj regularno zidano kakor Turin. Ceste se križajo in vrstijo ravne, kakor da bi jih z ravnilom potegnili. Povsod vladata največji red in snaga. Četudi sedež velike industrije, me je presenetil v Turinu mir, ki vlada v tem vlemestu s 600.000 prebivalci. Na desnem bregu Pada dobim v Hotel Crimea udobno, čisto sobo s kopalnico in plačam dnevno bajno nizko ceno 25 lir. Hotelskemu imenu se malo čudim, kaj ima opraviti v Turinu hotel s Krimom? Drugo jutro pa opazim na bližnjem trgu krasen, umetniško izveden spomenik, postavljen v spomin na udeležbo Italije v krinski vojni torej spomin na precej nepotrebno in neuspešno intervencijo. A spomenik sam je lep in grandiozen.

Predaleč bi zašel, ako bi hotel podrobno opisovati kake pomembnejše mestne znamenitosti. Kakor ima vsako mesto kako tipično točko, tako ima Turin svojo Mole Antonelliana, ki je baje najvišja zidana evropska zgradba, visoka 167 m. Prvotno določena za židovsko sinagogo služi danes za narod-

ni muzej. Od vsepovsod ugledaš značilni stolp stavbe, s stolpa pa se ti nudi prekrasen pogled na mesto in okolico. Izmed javnih poslopij je še omeniti kraljevo palačo, kjer je bil stalni sedež italijanskega prestolonaslednika, ko je postal polnoleten. Mesto ima svojo pinakoteko, moderno galerijo, nebroj cerkva in na vsakem trgu, v vsakem kotu kak spomenik: savojskim kraljem, pesnikom, pisateljem, umetnikom, vojskovodjem. S spomeniki proslavljajo Italijani vse mogoče dogodke, tudi malenkostne, kakor kaže že omenjeni krinski spomenik. Turin bi lahko po pravici imenoval mesto spomenikov.

Dovolj Turina, dovolj Italije. Naenkrat se pojavi neizmerno hrepenežje po domovini, po domači skromnosti, po domači hrani, po domači besedi. In že drvim z »direttissimo« čez piemontske in lombardske ravnine. Kako je že bilo pri ogledu nekega prostetnega zavoda v Milanu? Pri predstavljanju sem točno in določno povedal, da prihajam iz Jugoslavije, iz Ljubljane. Kljub temu me je ravnatelj, sicer globoko naobražen mož, vodil okoli in me predstavljal za »un signor

Nacionalno državljanska vzgoja in gmotni položaj učiteljstva.

Objavljamo naslednji članek, ki je izšel v »Učiteljskem Tovarišu«, ker pravilno kaže docela nezadovoljiv gmotni položaj našega učiteljstva.

»Sedaj, ko se urejujejo prejemki državnega uradništva raznih področij, je pač umljivo, da kličemo po izboljšanju gmotnega položaja tudi mi učitelji. Tozadevnim »Tovariševim« članom naj se pridružijo še sledeče misli.

Novi šolski zakon in razne naredbe vlade močno poudarjajo nacionalno in državljansko vzgojo, vzgojo k narodnemu edinstvu, da tudi v dušah našega troimenega naroda izgradimo to, kar formalno na zunaj že obstoji. Vsi se zavedamo važnosti te naloge, saj je bila kulturno, nacionalno in politično enotna Jugoslavija ideal, v katerem smo sanjali že davno v dobi rodstva, je pa tudi taka realna nujnost, da nam brez nje ni nacionalne eksistence. Neobhodno potrebno je torej, da s tem spoznanjem prekrasimo ves narod, tudi široke mase, ker za zdravo in močno državo ne zadostuje, da so zavedni samo voditelji.

Toda vzgojni zakoni in naredbe so mrtve črke, ako jim vzgojitelj ne vdahne življenja, ako ni pogojev, da bi bil z vsem srcem in z vso dušo pri stvari. Že mehanično delo pisarniškega uradnika je precej odvisno od duševnega razpoloženja, koliko bolj šele delo učitelja, kjer naj govori srce srcu, duša duši. Prazen zvok besede ne učinkuje, otroka ne moreš varati. Ako mu hočeš vcepljati ideale, moraš svoja čustva v istini doživljati z vsem svojim bistvom in le v tem slučaju zavrira v enakem akordu tudi duša gojenčeva ter nastaja razpoloženje in se utrjuje prepričanje, kakršno bodi cilj naše nacionalne vzgoje. In to je trdna globoka ljubezen do rodne grude, naroda, države, ljubezen, ki se obnese tudi v nesreči, ki pa pomeni tudi — kar bi moral biti najvišji, končni cilj vsake politične vzgoje — etapo v razvoju od osebnega egoizma do človečanstva.

Idealizma in požrtvovalnosti nam učiteljem ne manjka. Delali smo in delali bomo po svojih najboljših močeh. Ako pa bo uspeh našega vzgojnega dela kdaj popustil, ne bo to naša kriv-

da, ampak neizbežna psihološka posledica razmer. Ne pomaga nič, tudi tukaj velja do neke mere pregovor: ljubezen gre skozi želodec. Zapostavljanje pri urejevanju prejemkov državnih uradnikov, neprestana skrb za vsakdanji kruh, nemožnost, da bi vsaj v najskromnejšem obsegu živel stanu primerno in zadostoval svojim kulturnim potrebam, vse to mora sčasoma potlačiti v apatijo tudi največjega idealista. V takem razpoloženju je naravno, da učitelj ne more biti več kot cel človek pri stvari, ampak zaide v top mehankem. Kadar pride v ta štadij, je zaman grožnja zamen kazni, duševnega razpoloženja s temi sredstvi ni mogoče dvigniti. Kar je pa pri tem najbolj usodno, je to, da zle posledice niso takoj vidne. Na zunaj je lahko vse v redu; točnost, izkoriščanje časa, učna metoda, lahko ostanejo neoporečni, a ugasnil je plamen, ki vnema srca, po-nehala je toplina, ki je potrebna, da vzklijejo zlahodne cvetke v mladih srcih. Skratka, to ni več vzgoja, ampak rokodelstvo. Mehanska rokodelska metoda pa ne vzgaja ne dobrih ljudi ne dobrih državljanov. Tega dejstva ne bi smel prezreti nihče, kdor se zaveda, da šola ne dela le za sedanjost, ampak še bolj za bodočnost.

Širokega dokazovanja, da je gospodarski položaj učiteljstva res težek, ni treba več ponavljati, viden je že dovolj. Primerjanje s prejemki državnih uradnikov drugih resorov ali pa celo z onimi zasebnih nameščencev pa pove še več. Nismo nevoščljivi, ali urediti je treba prejemke v skladu z gospodarsko močjo države sorazmerno vsem državnim nameščencem, kajti privilegiji, oziroma neenakost rodi vselej zle posledice. Edine izjeme, ki v našem stanu že za silo plavajo na površju, so neporočeni z mnogimi službenimi leti in učiteljski pari s polnimi prejemki, ako imajo malo otrok. Toda ti so le redki in še ti morajo zelo varčevati, da ne zabredejo v dolgove. S postranskim zaslužkom ni računati, ker ga ima le malokateri in je ta možnost tudi po zakonu zelo omejena kar je v principu seveda popolnoma pravilno, saj gre postranski posel na škodo šolskega dela. Človek ni stroj, a še

dneh, razen navedenih, tajništvo društva državnih upokojencev in upokojenk svojim članom v navedenih prostorih ne more dati nobenih pojasnil, informacij, nasvetov itd. Zato naj se vsi člani točno drže navedenih uradnih ur, ali naj se pa pisмено obračajo na imenovano društvo.

Letošnja skupščina Glavnega Saveza. Zaradi velikih slavnosti ob predaji novih zastav naši vojski, ki se vrše 6. do 8. t. m. v Beogradu, je redna skupščina Glavnega Saveza, katera je bila sklicana za dni 6. in 7. septembra na Cetinju, preložena. Do zaključka redakcije te številke Zveza še ni prejela od uprave Glavnega Saveza obvestila, kdaj se vrši skupščina in kje. V smislu soglasnega sklepa Zvezinega odbora je bil že pred več tedni poslan Glavnemu Savezu dopis, v katerem Zveza izraža svojo željo in predlog, naj bi se skupščina vršila čim prej in z ozirom na važnost sedanjega časa za naše stanovske zadeve, v Beogradu, ne pa na Cetinju. Enake dopise sta poslali Glavnemu Savezu tudi pokrajinski Savez v Splitu in Savez javnih namještenika i umirovljenika v Zagrebu.

Popravek. V članku »Kongres Mednarodne uradniške federacije v Ženevi«, objavljenem v 24. številki »Našega Glasu« od 20. avgusta t. l., je stavek: »Monopolsko uradništvo je poslalo kot svojega delegata načelnika g. Boža Raškovića.« Ker ta vest ni povsem točna, objavljamo sledeči popravek, katerega je uradništvo prejelo od »Udruženja monopolskih činovnika i službenika kraljevine Jugoslavije v Beogradu« v pismu od 27. avgusta 1930. št. 731: »Gospoda Božidar Raškovića, šefa odseka (a ne načelnika) v upravi državnih monopolov, ni poslalo v Zenovo kot svojega delegata monopolsko uradništvo, temveč

stanovanja. Čujemo, da bo stavba baje nosila naziv »Uradniški dom«. Z gradnjo priča menda še to jesen.

Zakon o izseljevanju. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je izdeluje načrt zakona o izseljevanju. Načrt vsebuje določbe o ustanovitvi izseljeniških nadzornikov v inozemstvu povsod tam, kjer prebiva večje število naših izseljencev. Delokrog in dolžnost teh nadzornikov bo zakon točno opredelil. Delovali bodo ti nadzorniki povsem samostojno v smislu navodil ministrstva za socialno politiko.

Zakon za pospeševanje turizma. Trgovinsko ministrstvo je razposlalo vsem turističnim ustanovam in uradom v državi načrt zakona o pospeševanju turizma s pozivom, naj podajo svoje mnenje za končno redakcijo zakona.

Zakon o izkoriščanju vodnih sil bo v kratkem podpisan in objavljen. Gradbeno ministrstvo je namreč že izdelalo podrobni osnutek zakona.

Sprejem pravnikov v armado. Vojsno ministrstvo sprejme iz civilnega prebivalstva 24 pravnikov, ki postanejo aktivni vojaški sodni poročniki. Prijave je vložiti do 1. oktobra.

Pokojninsko zavarovanje zasebnih nameščencev. Zagrebško bolniško zavarovalno društvo »Merkur« je predložilo ministrstvu za socialno politiko in drugim prizadetim ministrstvom izčrpno spomenico, v kateri izraža željo, naj bi se zakon o pokojninskem zavarovanju zasebnih nameščencev, ki danes velja samo za Slovenijo in Dalmacijo, raztegnil čim prej na ozemlje vse države. Privatno nameščenstvo v ostalih delih države to akcijo, ki naj bi mu zagotovila zakonski določeno pokojninsko oskrbo, toplo pozdravlja.

Boj draginji. Kr. banska uprava je dostavila mestnim upravam, policiji

Originalna
amerikanska
nalivna peresa

A. PRELOG Telefon 3456

LJUBLJANA Marijin trg

da Polonia«. Umel me je torej za Poljaka.

Na povratku se še ustavim v Padovi. Starinsko mesto, precej nesnažno, po prometnih cestah kozji odpadki. Množica visokošolske mladine daje mestu dokaj mlajši izraz. Tu je ena najslavnejših italijanskih univerz s staro tradicijo. V okolici vseučilišča sem videl na vsaki hiši najmanj po eno, pa tudi po tri in štiri tablice profesorjev, pravnih zastopnikov, specialistov, zdravnikov. Na univerzi je napis, da so se tu borili in prelivali kri leta 1848. visokošolci skupno z meščani za svobodo in proti tuji invaziji. Taki idealni spomini so povsod simpatični, v katerikoli državi. Sicer pa ni napravilo posebnega vtisa name niti mesto, ki je zelo nesnažno, niti v svoji notranjosti gola katedrala sv. Antona, čudodelnika, ki ga Italijani imenujejo »Il Santo«.

Zadnji obisk velja še naši stari Gorici. Da bila je naša, stara Gorica. Danes je vstala iz vojnih ruševin in je lepa, popolnoma prenovljena. In ko jo zapuščam, mi je srce težko, skoro žal mi je obiska.

TOVARIŠI!

Stanovska dolžnost vsakega zavednega državnega uslužbenca brez razlike stroke in položaja, je, da podpira svoje glasilo. Zato naročajte, širite, podpirajte in priporočajte »Naš Glas«!

stroj se pokvari, ako ga preobremeniš. Učitelju pa je že z zakonom naloženo poleg šolskega, tudi še izvenšolsko prostovoljno delo, torej posla dovolj. Baš zaradi tega in pa zaradi istočasne cmenjave privatne pridobitne možnosti moramo zaupati psihološki ostrovidnosti zakonodajalca, da čimprej ustvari tudi gospodarske pogoje, ki so potrebni uspešnemu delu.

Nam učiteljem že kot vzgojiteljem ne preostaja v borbi za izboljšanje gmotnega položaja drugo sredstvo kot apel na pristojne činitelje in neprestano dokazovanje, da je zadovoljiv gospodarski položaj eden najvažnejših pogojev uspešnega dela v vzgoji k narodni zavednosti. Ne gre pri tem torej zgolj za naš vsakdanji kruh, ampak hkrati tudi za korist in ugled države, ki ji ne more biti vseeno, v kakšnih razmerah žive njeni nameščenci.

F. H.

Vestnik.

Tajništvo Zveze državnih nameščencev in upokojencev posluje za stranke vsak dan razen sobot in dni pred prazniki ter nedelj, oziroma praznikov, od 18. do 20. ure v prostorih Zveze v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadstropje, desno. Telefon Zveze ima številko 3474.

Društvo državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani posluje za svoje člane v pisarni Zveze državnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadstropje desno, in sicer samo ob torkih od 4. do 6. ure popoldne. Ob drugih

ga je poslal Glavni Savez državnih činovnika i službenika, in to v svojstvu predsednika nadzornega odbora Glavnega Saveza, o čemer je Glavni Savez obvestil to Udruženje s pismom od 31. julija t. l. — Za upravo Udruženja monopolskih činovnika i službenika, sekretar K. M. Minić, s. r.

Plačevanje taks za urgence. Finančno ministrstvo je izdalo pod št. 98.620 od 24. julija 1930. naslednje pojasnilo: »Po stavljenem vprašanju, da-li vloge državnih uslužbencev, aktivnih in upokojenih, s katerimi se urgirajo izplačila neprejetih službenih prejemkov, podpadajo dolžnosti plačila takse, je oddelek za davke, ki je po čl. 43. taksnega zakona pristojen za to, izdal sledeče pojasnilo: Vloge upokojenih in aktivnih državnih uslužbencev, s katerimi prosijo za ureditev in izplačilo službenih prejemkov, niso podvržene plačilu takse skladno s predpisi točke 9. in 12. čl. 6. taksnega zakona. Vendar so prošnje — urgence, s katerimi se pospešuje ureditev, oziroma izplačilo teh službenih prejemkov, za katere so bile že vložene prejšnje vloge, podvržene plačilu takse iz točke št. 1. taksne tarife, ker je njih cilj pospešitev dela po prvotni prošnji, ter zaradi tega nimajo istega značaja z njo.«

»Uradniški dom«. Mestni magistratni gremij v Ljubljani je izdal Hranilnemu in posojilnemu konsorciju stavbno dovoljenje za gradnjo poslovnih in stanovanjske hiše na parceli ob Gajevi ulici. Stavba naj bo po tem načrtu v pet nadstropij. V poslopu bodo spodaj poslovni lokali, med drugim tudi za pisarno konsorcija samega, v zgornjih nadstropjih pa zasebna

in sreskim načelstvom odredbo o pobijanju draginje in verižništva, v kateri opozarja, da je zakon iz leta 1921. še vedno v veljavi. Nihče ne sme prekoračiti 25odstotnega dobička cene morajo biti povsod navedene, kar velja za vse predmete, ki čuvajo in ohranjajo telesni obstanek in omogočajo človeku življenje po današnjih kulturnih potrebah. Po čl. 12. pravilnika so policijska, oziroma občinska oblastva dolžna postopati po določilih tega zakona ne samo na prijavo poedincev, temveč tudi po uradni dolžnosti. Ker se cene vsem živlenskimi potrebščinam vedno bolj višajo, je nujno potrebno, da se čimprej izvede najstrožja kontrola.

Prejemanje drobiža. Finančni minister je na pobudo centrale industrijskih korporacij izdal odlok, da so vse državne blagajne dolžne sprejemati v neomejenih količinah kovinski drobiž po 5, 10 in 25 par. Sočasno je dostavil predsedništvu vlade spomenico, s katero prosi, naj se pusti v obtok kovinskih novcev po 25 par v znesku pol milijona dinarjev, da se olajša vračevanje malih zneskov. Kakor znano, je del tega kovinskega drobiža po 25 par pred kratkim bil stavljen v promet.

Tovariši! Nabavljajte svoje potrebščine pri trvdakah, ki oglašajo v »Našem Glasu«. Pri nakupu se sklicujte na naše glasilo. Kdor podpira nas, tega podpiramo mi.

Zamena vojašnic v Ljubljani. V sporazumu z ljubljansko mestno občino je ministrski predsednik soglasno s finančnim ministrom odredil, da v smislu dogovora vojaško oblastvo odstopi v last mestni občini ljubljanski

vojno-državna poslopja s pripadajočim zemljiščem, in sicer: staro št. Peetersko vojašnico in pa jahalnice pri bivši Nušakovi vojašnici v Trnovem. Vojaška oblast bo pa dobila v zameno za omenjena poslopja od mestne občine sedanje mestne vojašnice z vsemi pripadajočimi poslopji in zemljiščem, in sicer: vojašnico »Kralja Aleksandra I.« na Dunajski cesti in »Vojvode Mišića« vojašnico v Metelkovi ulici.

Opozorilo glede zvočnikov in gramofonov. Uprava policije v Ljubljani razglasa: Postavljanje zvočnikov, gramofonov in radio-sprejemnikov ob javnih cestah je prepovedano. Zvočniki, gramofoni in radio-sprejemniki aparati, ki so postavljeni v privatnih in gostilniških vrtovih ter v društvenih prostorih, se po 22. uri zvečer ne smejo več uporabljati. Enako se zvočniki v privatnih stanovanjih smejo uporabljati pri odprtih oknih samo do 22. ure zvečer. Prestopki naredbe se bodo kaznovali z globo 10 do 500 dinarjev v korist državne blagajne, oziroma ob neizterljivosti z zaporom od 1 do 10 dni.

Zaposlovanje inozemcev v obratih. Po odredbi ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje smejo izdajati izjave o zaposlovanju inozemskih delavcev v smislu § 4. zadevnega pravilnika le Javne borze dela (centrale), ne pa podružnice, ekspoziture ali poverjenstva borze dela. Poslodavci na področju Javne borze dela se zaradi tega opozarjajo, da je vse prošnje vlagati pri Javni borzi dela v Ljubljani, ne pa pri podružnici v Mariboru in pri ekspoziturah v Kranju, Celju in Murski Soboti. Vsako vlogo je v smislu določb zakona o taksah kolkovati po 5 Din ter priložiti za rešitev kolek za 20 Din.

Nova knjiga. Davčni kontrolor Lovro Novak v Ljubljani je sestavil in dal v tisk ključ za preračunavanje osnovnega in dopolnilnega davka z vsemi medstopnjami k zgraditini, pridobitini in zemljarini in z vsemi spremembami, ki jih vsebujejo iziše nove. Priključena sta tudi dva ključa za preračunavanje zamudnih obresti po dnevih in mesecih. Specijelno za mesto Ljubljano so dodani ključ za

ugotovitev odbitkov, izločitev mestnih davštin in skupne najemnine ter preračunavanje doklad. Delce obsega v osmih kratkih, poljudnih odstavkih tudi pojasnila k novemu davčnemu zakonu glede zgradarino in pa nekaj eksplificiranih vzorcev za različne vloge na davčno upravo. — Knjiga ima naslov »Zgradarina« in jo dotiskana še ta mesec. Cena se bo določila po ugotovitvi tiskovnih stroškov. Izdaja bo važna ne le za davčne in katastrske uradnike, temveč tudi za davkoplačevalce. Prosimo vse tovariše člana, da priporočajo nabavo. Naročila naj se naslavljajo na izdajatelja. Pri skupnih naročilih se bo dosegel eventuelen popust. — Udruženje poreskih činovnikov, sekcija Ljubljana, v likt.

Zadruga drž. uslužbencev za nabavo stanovanj v Ljubljani.

Dne 28. avgusta t. l. se je vršil v restavraciji »Slon« sestanek onih združnikov, katerim so bila dodeljena stanovanja v projektiranih zgradbah na vogalu Janez Trdinove ulice in Cigaletove ulice. V lepi harmoniji so se rešile želje posameznikov glede zamenjave stanovanj in so se od navzočih odbornikov, predvsem od predsednika ing. Otáhala podala zaželjena pojasnila. Ugotovilo se je, da bodo znašali vsi investicijski stroški pri zazidani plošči 858,2 m² preko 4.000.000 Din, h katerim bodo morali zadržniki prispevati četrtino. Postoji trdno upanje, da se bo zadrugi s pomočjo merodajnih faktorjev posrečilo dobiti zadostna denarna sredstva in da se bo že letos začelo z gradnjo prvih treh skupnih stanovanjskih hiš, v katerih bodo prostorna stanovanja, opremljena z vsem modernim komfortom.

Pri tej priliki naj bodo opozorjeni tisti posamezni interesi z dežele, ki bi pristopili k zadrugi, če bi jim preiskrbel kredit za zidanje enodružinskih hiš na deželi, da zida zadruga za enkrat le skupne stanovanjske hiše v Ljubljani.

Iz železniške statistike.

Iz statistike železnic kraljevine Jugoslavije za leto 1928. povzemamo nekatere zanimive podatke:

Prevoženih je bilo na normalnotirnih progah 42.116.092 na ozkotirnih progah 25.320 ali skupaj 42.141.412 potnikov. Od teh se je vozilo 9,10% v I. razredu in SOE 2,65% v II. razredu, 80,93% v III. razredu, 16,32% pa se je vozilo z nižano, odnosno režijsko vozno karto.

Najgostejši potniški promet je imela direkcija Ljubljana, in sicer je razmerje prevoženih potnikov med direkcijami na kilometer eksploacijske dolžine sledeče: Beograd 4643, Zagreb 5621, Ljubljana 10595, Subotica 573. Povprečno je prepotoval en potnik 4661 km.

Napram letu 1927. se je potniški promet dvignil za okroglo 2.700.000 potnikov, kar je vsekakor lepo število.

Vlaki so prevozili na normalnotirnih progah: osebni 16.196.152 km, mešani 5.757.915 km, tovorni 15.947.032 km, ali skupaj 37.801.135 km. Promet vlakov je bil najgostejši v območju ljubljanske direkcije, in sicer odpade na kilometer eksploacijske dolžine: Beograd 5795, Zagreb 6081, Ljubljana 6945, Subotica 4082.

Blaga je bilo prevoženega 17.799.861 ton, tako da odpade na kilometer eksploacijske dolžine: Beograd 1509, Zagreb 2876, Ljubljana 5437, Subotica 1704.

Oseba je bilo 72.836, t. j. na kilometer dolžine 803. Razdeljeno je bilo na generalno direkcijo 10.997, na oblastne direkcije pa naslednje: Beograd 17.750 (na km dolžine 617), Zagreb 15540 (na km dolžine 718), Ljubljana 10.727 (na km dolžine 950), Sarajevo 8.193 (na km dolžine 797), Subotica 1.056 (na km dolžine 517). Po kilometrih eksploacijske dolžine je torej zasedba v direkciji Ljubljana najvišja, kar je pa — ne glede na obmejni položaj — že upravičeno zaradi gostote vlakov ter najvišjega števila prevoženih potnikov in blaga.

Zanimiva je statistika bolnikov, po kateri odpade 55% vseh bolnih uslužbencev na direkcijo Beograd. Po tabeli je razmerje naslednje: Beograd 55,74%, Zagreb 21,96%, Ljubljana 3,61% in Subotica 15,41%.

»Gl. ž. č.«

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J. O. S. R. E. I. C. H.

ŽIVLJENJSKA STATISTIKA PREBIVALSTVA DRAVSKE BANOVINE V LETU 1929.

V dravski banovini (vštet je srez Črnomelj iz savske banovine) se je v letu 1929. rodilo 27.356 živih otrok, a umrlo je 19.138 oseb, torej znaša prirast prebivalstva 8218 oseb. Na 1000 prebivalcev je bilo 27 živorojenih in nekaj čez 17 umrlih, na vsakih 100 umrlih je bilo tekom leta rojenih 156. Največjo umrljivost kaže srez Čabar 214 na 1000 prebivalcev, najmanjšo mesto Ptuj 739 na 1000 domačinov. Največ rojstev je bilo sorazmerno v srezu Maribor levi breg 388 na 1000 prebivalcev, najmanj v mestu Ptuj 109 na 1000 domačinov. Naša večja mesta, Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj imajo, kakor je iz statistike razvidno, zelo majhno umrljivost, a tudi rojstev zelo malo, tako, da si države in umrljivost ravnotežje in se prirast meščanov rekrutira le iz dežele in tujcev. Prave meščane čaka izumiranje.

Na 1000 prebivalcev odpade 8 porok, največ v srezu Radovljica 153, najmanj v srezu Črnomelj 53. Srednja življenjska starost umrlih je znašala 42,9 let, najvišja med domačini iz Ljubljane 51,3 leta, najnižja v srezu Laško 37,6 (delavski srez). Srednja življenjska starost se pri nas od leta do leta izboljšuje.

Od 1000 živorojenih je umrlo po starosti v 1. mesecu 58,6, v 1. letu 130,9, do 5. leta 177,3. Največji pomor kažejo torej dojenčki do 1. leta starosti. Umrljivost dojenčkov pri nas v zadnjih letih pada in približujemo se v tem oziru Nemčiji in Franciji, kjer je umrljivost dojenčkov srednja.

(Po »Zdravju«, Ljubljana.)

Zdravstveni drobiž.

Brez zdravnikovega predpisa ne jemlji nikdar sredstev za spanje.

Sonderegger pravi: Vsled slabe hrane in slabega zraka ne boš takoj umrl, a počasi in prehitro.

Iz »Zdravja«, Ljubljana.

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.
Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

PLES!

KONCERT!

Kavarna in restavracija ZVEZDA LJUBLJANA — KONGRESNI TRG.

ZBIRALIŠČE VSEGA NARODNEGA OBČINSTVA!

V kavarni in restavraciji svira dnevno prvovrstni orkester. • Poleti krasen vrt, pozimi moderna vinska klet. • DNEVNO PRIREDITEV PLESA. • Izborna pijača, dobra gorka in mrzla jedila. • Prvovrstna postrežba.

Se priporočata FRAN in ROZI KRAPEŠ.

DVORANA!

IGRALNE SOBE!

Priporočamo trdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Priporočam se
modna trgovina

T. EGER
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 2

Priporočam se
I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28
Zaloga pohištva in tapetništvo.

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov
priporoča tudi svojo veliko izbiro spominskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo

M. Mihelič

Ljubljana, Šelenburgova ulica

Miroslava Leitgeb

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

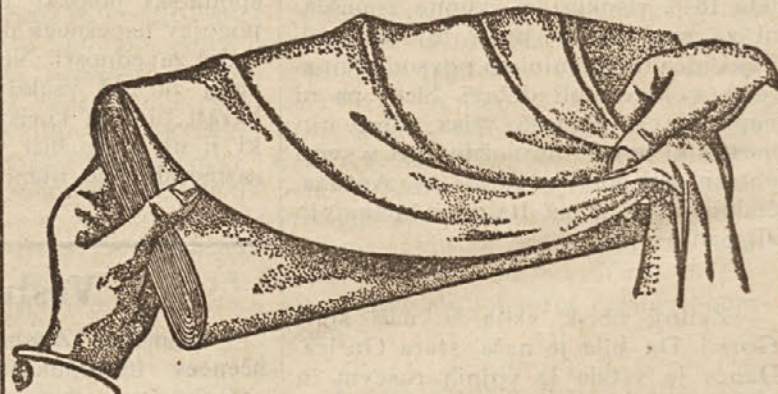
Strojno in ročno vezanje
zaves, pregrinjaj, perila
in oblek v najsolidnejši
izdelavi.

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ, Ljubljana
Delikatese Špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.

Telefonska številka 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

I. Z. Z. O. Z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila,
opreme nevest in novo ojenčkov, perja, modnih
potrebščin - Predt skarlja modernih ročnih del.